Összefoglaló

a **Kerületi Civil Szervezetek Napjáról**, Ipartestület, 2012. április 14.

Az immár hagyományos kerületi civil napot ezúttal az **új civil törvény bevezetése** körüli tudnivalóknak szenteltük, de az első részben a helyi civil témák bemutatására is kitértünk, majd a civil szervezetek – önkormányzati együttműködéssel foglalkozó kerekasztallal zártuk az összejövetelt.

Az eseményen **28 helyi civil szervezet** képviselői jelentek meg[1] és számos más érdeklődő is megtisztelte a rendezvényt, a nap folyamán összesen mintegy hetvenen. Jurás László, a házigazda Ipartestület elnöke üdvözölte a résztvevőket, majd **Mészáros Péter a Civil Konzultációs Tanács elnöke** tartott rövid bevezetőt. Kitért a tavalyi civil napra, amikor már foglalkoztunk a tervezett törvényi változásokkal, utalt az új civil törvényre, a helyi önkormányzati civil rendeletre, a felálló Civil Konzultációs Tanácsra, az előttünk álló komoly feladatokra és új kihívásokra.

Az első órában néhány előre bejelentett, ill. helyben felmerülő prezentáció, hozzászólás kapott teret. Először **Demeterné Diószegi Zsuzsa** beszélt **a Vöröskereszt helyi szervezete** munkájáról. 255 taggal rendelkeznek, és hét helyi tagszervezettel, iskolai, nyugdíjas klub és más formában. Kitért a helyi közhasznú tevékenységeikre, mint a segélyezés, a szociális vásárok, az egészségnapok, az üdültetés. Céljuk a szociális reintegráció, a segélyezés mellett a képzéshez, munkához jutás segítése. Új helyre költöznek, és szeretnék az önkéntes foglalkoztatást erősíteni.

Dietrich Diebel a Borváros projektről beszélt, ill. mutatott képeket, a tervezett dunai kijáratról, a pincehálózat összekapcsolódása révén, a Záborszky pincében már lényegében elkészült föld alatti borvárosról, aminek bemutatása a közeljövőben lesz. **Márkus Pál tanár úr**, az eseménnyel párhuzamosan lezajlott civil borversenyről számolt be, s elmondta, hogy kiváló, szalonképes borok jelentek meg idén is. **Babits László a BKTV**-ról beszélt, amely kábeltévé jelleggel működött hosszú ideig, de az elmúlt években az önkormányzat már nem igényli a tevékenységüket, így átálltak az internetes TV-zésre. **Dobos Károly a Klauzál Társaság** részéről bejelentette az egészalakos Klauzál szobor április 27-i avatását, a kapcsolódó Klauzál Napok Tétényben eseményeiről beszélt és közreadta annak meghívóját. **Szabó Gáborné a Magyar Nők Szövetsége** részéről bejelentette, hogy Bollók Tündét, a kerületi szervezet tagját az országos elnökségbe választották be. **Kolláth Rita a Budatétényi Polgári Kör** fővárosi környezetvédelmi projektjéről beszélt, mellyel a budatétényi rozáriumban végeznek rózsaágyás megújító munkálatokat. **Varga Magdolna a SZEGLET Irodalmi Társaságról** szólt, ami a helyi írókat, költőket fogja össze. 2005 óta működnek, és rendszeres irodalmi esteket, programokat tartanak, elsősorban a Budafoki Könyvtárban – www.szeglet.hu -. Végül **Farkas Balázs** számolt be képes riportjával, melyet Garbóci László helytörténészünkkel készített, a Jókai utcai szabadkőműves pince aggasztó állapotáról.

A második órában meghívott előadóink beszéltek az **új civil törvény** kapcsán fontos tudnivalókról, teendőkről. **Dr. Ványai László a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium osztályvezetője** kitért a jogi környezetre, az alap 1989-es egyesületi törvényre, az új civil törvényre - 2011. évi CLXXV - és a kapcsolódó törvényekre és kormányrendeletre, ennek kapcsán a civil társaság kategória megjelenésére,

[1] ARTÉR Művészeti Egyesület, Baross Gábor Telepi Polgári Kör, Budafok Péter-Pál utca és környéke Polgári Kör, Budafok Tétény Baráti Körök, Budapesti Városvédő Egyesület Promontor Tétény Munkacsoport, Budatétényi Polgári Kör, Ipartestület 22, KÉSZ Budafok-Tétényi Csoportja, Klauzál Gábor Társaság, Lovakért és Lovaglásért Alapítvány, Nagytétényi Polgári Kör, Promontorium Polgári Casino, Rózsavölgy Egyesület, Reneszánsz Hölgyek Társasága, Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület, Magyar Vöröskereszt XXII. kerületi Szervezete, Budafok-Tétény Kertbarát Kör, Magyar Nők Szövetsége XXII. kerületi Tagszervezete, Promontorium Borlovagrend, Bartók Lakótelepi és Tétényi Kábeltelevíziós Kulturális Egyesület (BKTV), SZEGLET Irodalmi Társaság, Bartók-Csút Lakótelepért Egyesület, Iparosegylet, BKIK XXII. kerületi Tagszervezete, Magyar Bohócok a Betegekért Alapítvány, Budapesti Nyugdíjas Szövetség Budafoki Csoport, Lampart Budafok Vegyeskar Egyesület, Nagytétény Óhegyért Egyesület.

az egyesület, az alapítvány és a civil társaság fogalmára, definíciójára. Utalt a fontosabb változásokra, így a közhasznúság feltételrendszerének alakulására, a közfeladat fogalmára. A közhasznúság új feltételeiről szólva kiemelte a két hármas csoportból egy-egy teljesülésének szükségességét. A ma közhasznú szervezetek 2014. május 31-ig megtartják státusukat, ha évente letétbe helyezik beszámolójukat. A gazdasági, vállalkozási tevékenység 60%-os limitet kapott, míg a közhasznúság további feltétele a kettős könyvvitel vezetése. Május 31. az éves beszámolási kötelezettség határideje. Ez évtől megnyílik a civil szervezetek törvényszéki nyilvántartásban szereplő adatainak közhiteles gyűjteménye, Civil Információs Centrumok indulnak, és megnyílik a Nemzeti Együttműködési Alap az NCA utódaként, a pályázatokat már meghirdették. www.civil.kormany.hu A rövid konzultáció során felmerült, hogy az önkormányzattal feladatellátási szerződéseket kötő szervezetek esetében kritérium lesz-e a közhasznúság, mert ez gondot okozhat több esetben. Ugyanakkor a legalább két közhasznúsági feltétel teljesítése alapvető problémát nem jelenthet a szervezetek többsége számára, derült ki a beszélgetésből.

A másik előadó, egy nagy hagyományokkal bíró civil szervezet, az **ÖKOTÁRS Alapítvány ügyvezetője, Móra Vera** volt. Az ÖKOTÁRS 2003 óta a Közép-Európában elindult Trust program gazdája, ami a non profit társadalom felzárkóztatását célozza. Ennek keretében elkészítették a civil jövőkép koncepciót, ami a nonprofit szektor autonómiáját, a civil szektor és az állam, illetve a magánszektor viszonyát vizsgálta. Kitért a civil törvény előkészítési folyamatára, ennek kapcsán az új törvény pozitív elemeire: a civil társaság megjelenése, a csőd, felszámolás, végelszámolás lehetősége, az egységes nyilvántartás. Pontosították a gazdálkodási szabályokat, az állami támogatások típusait, és létrejönnek az információs centrumok. A változó közhasznúsági feltételrendszer kapcsán kiemelte, hogy az 1997. évi közhasznúsági törvény nem váltotta be a reményeket. Utalt a kétféle megközelítésre, az egyik az un. nyugati, ami a társadalom, a közösség, a polgárok számára hasznos tevékenységet jelenti, míg a „keleti" értelmezés, ami a jelen magyar szabályozást is jellemzi, az a kormányzat, az állam számára hasznos tevékenységeket preferálja. Ő is utalt a közhasznúság kétféle feltételére – éves bevétel 1 millió Ft felett, két éves nem-negatív eredmény, a személyi jellegű kiadások 25%-os határt érjenek el - ill. az SZJA 1%-os bevételek érjék el az összbevétel 2 %-át, a közhasznú ráfordítások a kiadások felét, vagy legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy vegyen részt a munkában. E két feltételcsoportból egy-egy feltétel teljesülése két éven keresztül szükséges a közhasznú minősítés megszerzéséhez. Szerinte az egyik legvitatottabb a Nemzeti Együttműködési Alap, az NCA utódának működése, mivel egyrészt a források, 2009. évi 6,8 Mrd forintról, 2012-ben 3,38 Mrd-ra csökkennek, másrészt pedig a kuratóriumok eddigi civil többségét a kormányzat által kinevezettek veszik át. Az alap 10%-ának kiosztása közvetlenül miniszteri hatáskörbe került, pályázat nélkül, s új elem a Tanács elnökének vétójoga is. Civil lobbi kerekasztal indul, 30 esernyő szervezet részvételével, jogi kérdések, együtt gondolkodás, közös stratégia, akciók kidolgozása, indítása céljából. www.okotars.hu/civil_tars, www.civiljogok.hu.

A program harmadik részében **Szigeti Zoltán,** a **Péter-Pál utca és Környéke Polgári Kör** elnöke, a Civil Konzultációs Tanács (CKT) elnökségi tagja vezetésével kerekasztal formájában beszéltük meg a civil szervezetek és az önkormányzat együttműködése egyes kérdéseit. A beszélgetésen részt vett **Zugmann Péter** alpolgármester**, és Gadácsi Miklós** társadalompolitikai koordinátor, továbbá néhány civil szervezet képviselője. Szigeti Zoltán bevezetőjében utalt a korábbi években szervezett hasonló kerekasztalok tapasztalataira, a civil – önkormányzat reláció közvetlen előzményeire, a kerületi civil rendeletre, a CKT megalakulása, a kommunikációs, koordinációs csatornák működésére, az egymásra utaltságra. A kapcsolat javítása érdekében egy összekötő feladatkört ellátó önkormányzati civil referens megbízását tartaná szükségesnek. Az első hozzászólási körben előbb a közösségi házakat fenntartó szervezetek nyilvánítottak véleményt, melyek kulturális, közösségi események nagy számát valósítják meg. A **Baross Gábor telepi Polgári Kör** részéről az újdonsült ügyvezető alelnök **Sümegi János** jónak ítélte az együttműködést, egyben javasolta, hogy az október 6.-i megemlékezést, melyet ők szerveznek a Donát hegyen, az önkormányzat fogadja el kerületi ünnepségnek. Nehezményezte, hogy az utóbbi időkben programjaik a Városházi Híradóban nem jelennek meg. **Szántó Tamás** a **Rózsavölgy Egyesület** működésével kapcsolatban elmondta, hogy távlatosabb, hosszabb távú terveket csak akkor lehetne felelősséggel realizálni, ha az önkormányzattal kötendő szerződés nem csak egy évre, hanem hosszabb

időre szólna. Ő is fontosnak tartaná egy önkormányzati civil referens megbízását. **Kolláth Rita** a **Budatétényi Polgári Kör** részéről fontos programjaikat említette, melyek mind a kerület közösségének javát szolgálják. Közülük is kiemelte a Rozárium érdekében tett erőfeszítéseiket. Rendezvényeik nagy részét a volt Vinárium pincészetben tartják, egy jelentős ingatlan részt bérelve. **Fükő Zsuzsa** pedig a **Budafok-Tétény Baráti Körök** Tóth József utcai házában tartott nagyszámú, a helyi közösséget szolgáló rendezvényeket és szolgáltatásaikat emelte ki, kérve, hogy a Városházi Híradónak leadott programjaik – éppen mivel egy nagyobb közösséget szolgálnak – jelenjenek is meg. **László Éva a Nagytétényi Polgári Kör** részéről a Szelmann Ház átmeneti helyzetét említette, azzal, hogy a rendezvények, klubok, szolgáltatások az Angeli út sarki helyiségben zajlanak. Ők ez évre 3,8 millió forintos programtervet készítettek, melyhez az önkormányzat továbbra is egymilliós támogatást ad. Ő is hiányolja az önkormányzati civil referensi feladatot ellátó munkatárs beállítását. **Babits László a BKTV** részéről elmondta, hogy közösségi TV-ként, egy időben kerületi TV-ként működtek több mint 25 évig, és minden értesítés nélkül szűnt meg az önkormányzati, ill. Promontor TV-s együttműködésük, az önkormányzathoz írt levelükre választ nem kaptak. Ugyanakkor jelentős értéket, archív anyagot halmoztak fel, amely digitalizálásra szorulna, jelenleg a Matild Média Iskolával működnek együtt, és internetes TV-ként működnek. Az elmúlt évtizedekben készített felvételek archívuma nagy érték az egész kerület közössége számára. Támogatás nélkül ez az érték könnyen elveszhet. Babits László sérelmezte az önkormányzati civil szervezeti regisztráció nehézségeit, illetve a CKT-ban való részvétel korlátozását, amit később **Urbán László a Nagytétény Óhegyért Egyesület** részéről is megerősített. **Balogh László a Magyar Bohócok a Betegekért Alapítvány** részéről arról beszélt, hogy mint helyben bejegyzett szervezet, itt, a Reménysugár Habilitációs Otthonban is működnek hetente egyszer. Támogatta az önkormányzati civil referensi munkakör kialakítását. **Zugmann Péter alpolgármester** is kiemelte a civil - önkormányzati együttműködés fontosságát, aminek a kerületi civil rendelet és a CKT is hátteret ad, a kommunikációs csatornákat, a párbeszédet biztosítja. A civil szervezeti programok közzététele az interneten folyamatos a VH-ban helyhiány az oka a közlés elmaradásának. Ígéretet tett arra, hogy az önkormányzatnak írt levelekre adott válaszok esetleges elmaradásának utánanéz. **Gadácsi Miklós** utalt arra, hogy a helyi televíziós sugárzási jogok a Promontor TV-nél vannak, mást ebbe nem tudnak bevonni. A helyi újság terjedelme korlátos, nyolc oldalas, aminek 30%-a bevételi okokból reklámokat tartalmaz, a lap terjedelmét szeretnék bővíteni. Civil referens beállítására véleménye szerint nincs lehetőség.

A beszélgetést összegezve **Szigeti Zoltán** a kerekasztal moderátora kiemelte, hogy örvendetes tény, hogy a felszólalások stílusa mindenki részéről az együttműködést higgadtan értékelő, a két oldal kölcsönös tiszteletét mutató volt. Bízik abban, hogy ez a hangvétel a mindennapokban is, az együttműködés minden területén meg fog nyilvánulni. Ennek egyik fontos terepe a CKT. A kerületünkben megalakult CKT- melyhez hasonló más kerületekben, pl. Kispesten már régebb óta működik – másik modellt valósít meg, mint a budapesti, vagy más településeken működők. A CKT-val kapcsolatos regisztráció lehetőségét, a CKT tagságot az önkormányzati képviselő testület SzMSz-ének 3. függelékétől el kell választani, attól függetlenül kell meghatározni a CKT tagság lehetőségét a kerületi civil rendeletben.

Mészáros Péter

Folyik a program Móra Vera előadásával

A Baráti Körök asztalánál

Ványai László a civilekkel

Együtt a társaság

Folyik a kerekasztal Szigeti Zoltán vezetésével